

Prof. dr hab. Ewa Biegas
Akademia Muzyczna
im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

Zleceniodawca recenzji:

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, pismo Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej Pana prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego, zlecenie podjęte na podstawie *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021. Poz. 478)*.

Dotyczy:

Wykonania w ramach prowadzonej działalności naukowej dzieła, w postaci sporządzenia autorskiej recenzji dotyczącej rozprawy doktorskiej w przewodzie doktorskim pana Liu Xinfeng w związku z wszczętym przez Radę Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej – sztuki muzyczne.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pana mgra Liu Xinfeng pod tytułem „Studium porównawcze pieśni artystycznych Lu Zaiyi i Piotra Czajkowskiego” składa się z dzieła artystycznego zapisanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wyżej wymienionym tytułem.

Dzieło artystyczne stanowi nagranie CD, na które składają następujące pieśni:

Lu Zaiyi

- Most
- Dom

- Wyczekiwanie
- Ostatni sen
- Patrząc w rodzinne strony
- Kocham tę ziemię

Piotr Czajkowski

- Nie wierz, mój przyjacielu
- Ani słowa, mój przyjacielu
- Bolesnie i słodko
- Łza drży
- Dlaczego?
- Ten, kto tęsknotę zna

Utwory te zostały nagrane w Sali Koncertowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Realizacji nagrania dokonała dr hab. Ewa Lasocka. Soliście towarzyszył przy fortepianie dr Krzysztof Trzaskowski.

Zarówno pieśni Lu Zaiyi jak i Piotra Czajkowskiego nasycone są bogatą paletą barw harmoniczo-agogicznych oraz ekspresją wyrazu treści poetyckich. O ile twórczość Piotra Czajkowskiego bezsprzecznie zajmuje jedno z najważniejszych miejsc na niwie światowej liryki wokalne o tyle spuścizna kompozytorska Lu Zaiyi nie należy do często wykonywanej i prezentowanej na scenach europejskich, co czyni zagadnienie badawcze doktoranta nader interesującym, odkrywczym i zapewne nowatorskim. Chiński kompozytor dokonał syntezy osiągnięć zachodnich kręgów kulturowych z bardzo szeroko pojętą tradycją i sztuką chińską. Tą kulturową korelację odnaleźć i zauważyć można przede wszystkim w sposobie prowadzenia i wzajemnego uzupełniania się partii fortepianu, której ranga i znaczenie w budowie dramaturgii poszczególnych wokalnych miniatur jest równorzędna z linią wokalną. Partia instrumentalna w swojej strukturze, budowie formalnej, uzupełniających zwrotach harmoniczo- dynamicznych (brawo dla Pianisty, który bardzo czujnie towarzyszy Śpiewakowi, znakomicie barwowo dopełniając jego linię) czerpie z najlepszych wzorców „zachodniej” liryki wokalne i jest bardzo dobrą bazą dla głosu solowego, którego muzyczny „ekstrakt” stanowi chińska, prosta, ludowa muzyka, która wciąga i przykuwa uwagę

słuchacza. Pan Liu Xinfeng w bardzo emocjonalny sposób oddaje klimat rodzimej oraz rosyjskiej liryki wokalne. Doktorant stara się panować nad dynamiką głosu, jego wolumenem oraz klarownością w konstruowaniu dramaturgii poszczególnych pieśni. Na szczególne uznanie zasługuje artykułowanie i klarowność tekstu w pieśniach Czajkowskiego – biorąc pod uwagę kulturową i mentalną przepaść jaka dzieli obydwie kręgi kulturowe, Doktorant akurat w tym zakresie wykonał swoje artystyczne zadanie bardzo dobrze. Niestety nie sposób oprzeć się wrażeniu, że technika wokalna, mentalność kulturowa Doktoranta nie osiągnęła jeszcze swego szczytu rozwoju zarówno w pięknie barwy głosu, sposobie prowadzenia leżącej, rosyjskiej frazy jak i szeroko pojętej muzykalności. Niektóre dźwięki, zwłaszcza w wysokiej tessiturze, uderzają pewnego rodzaju „nachalnością” brzmienia, które często wydaje się być nie do końca przez Doktoranta kontrolowane. Także kontrola nad wibracją dźwięku, która miejscami jest zbyt szeroka, wskazuje raczej na to, że Doktorant wciąż „poszukuje” swojej własnej drogi rozwoju i może w przyszłości w sposób w pełni świadomy będzie w stanie prezentować nagrane pieśni w sposób bardziej swobodny w pełni oddający swe zamierzenia artystyczne przedstawione ciekawie w doktorskiej dysertacji. A pisze w niej: „Równie długi co niezapomniany czas studiów w Polsce był dla mnie podróżą pełną wysiłku i ciężkiej pracy, a jednocześnie złotym okresem, który na zawsze pozostanie w moim sercu. Kończąc pisanie tej pracy miałem pełną świadomość, że przede mną jeszcze długa droga akademickiego rozwoju, że to dopiero początek żmudnych poszukiwań, z jakim przyjdzie mi się zmierzyć.” W pełni zgadzam się z tym stwierdzeniem Pana Liu Xinfenga, które „uderza” swoją pokorą co zawsze budzi radość, gdyż Sokratesowska, zawsze aktualna zasada „wiem, że nic nie wiem” uspokaja recenzenta co do dalszych losów rozwoju badawczo-naukowo-artystycznego Doktoranta .

Założony cel artystyczny dokumentuje w sposób czytelny opis dzieła

Do dzieła artystycznego załączona została praca, w zamierzeniu stanowiąca opis tegoż dzieła. Praca skonstruowana została w sposób prawidłowy pod względem metodologicznym. We wstępie przedstawione są cele, założenia, znaczenie i zakres badań oraz ich metodologia. Rozdział pierwszy zarysowuje etapy rozwoju rosyjskiej i chińskiej pieśni artystycznej, kolejny to opis życia i twórczości Lu Zaiyi oraz Piotra Czajkowskiego z uwzględnieniem ich doświadczeń życiowych,

edukacji oraz historycznego tła działalności artystycznej obu kompozytorów. Rozdział trzeci skupia się na analizie porównawczej cech charakterystycznych liryki wokalne Lu Zaiyi i Piotra Czajkowskiego z punktu widzenia tematyki utworów, połączenia poezji z linią melodyczną, dramaturgii muzycznej, technik kompozytorskich oraz roli partii fortepianu i głosu solowego – ich wzajemnej zależności, dopełnianiu i przeplataniu, które razem przynoszą znakomity efekt wyrazowy. Rozdział czwarty poświęcony został stylistycznej „odsłonie” pieśni obu artystów. Kolejny rozdział stanowi omówienie trudności językowych i techniczno-wykonawczych utworów stanowiących dzieło artystyczne, zaś rozdział szósty to najobszerniejsza, dogłębna, subiektywna analiza wykonawcza pieśni. Doktorant dokonał autorskiego podsumowania zagadnień, na które należy zwrócić uwagę podczas wykonywania omawianych kompozycji. Całość wieńczy zakończenie oraz abstrakt.

Wszystkie rozdziały mają bardzo przejrzystą narrację, napisane są komunikatywnym, barwnym językiem, a przede wszystkim wnoszą ważne i interesujące informacje dotyczące problemu zawartego w tytule opisu dzieła artystycznego.

Omawiana praca została napisana poprawnie zarówno pod względem językowym jak również z uwzględnieniem zastosowania odpowiednich przypisów. Doktorant głęboko i wnikliwie eksploruje problem zawarty w tytule, co czyni dysertację bardzo ciekawą i zapewne na naszym polskim, europejskim gruncie odkrywczą.

Konkluzja

Reasumując, praca doktorska mgra Liu Xinfeng składa się z dwóch ściśle korelujących ze sobą elementów: dzieła artystycznego dopełnionego badawczo-naukowym opisem. Całość stanowi istotny wkład w rozwój reprezentowanej dyscypliny artystycznej.

Niniejszym stwierdzam, że Doktorant wykazała się wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób Doktorantka rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2021 . poz. 478)

Pracę doktorską Pani mgra Liu Xinfeng przyjmuję.

prof. dr hab. Ewa Biegas